

Brussel, 19 december 2022
(OR. en)

16241/22

**Interinstitutioneel dossier:
2022/0393(NLE)**

**ENER 706
ENV 1332
COMPET 1066
TRANS 807
CONSOM 356
IND 575
ECOFIN 1361
FISC 268**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	15855/22
nr. Comdoc.:	15031/22
Betreft:	Voorstel voor een VERORDENING VAN DE RAAD tot vaststelling van een marktcorrectiemechanisme om de burgers en de economie te beschermen tegen buitensporig hoge prijzen

Voor de delegaties gaat in de bijlage de tekst van het voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van een marktcorrectiemechanisme om de burgers en de economie te beschermen tegen buitensporig hoge prijzen, naar aanleiding van het politieke akkoord dat de Raad TTE (Energie) van 19 december 2022 heeft bereikt.

De tekst in de bijlage wordt nog bijgewerkt door de juristen-linguïsten.

De Raad heeft besloten toestemming te verlenen voor het gebruik van de schriftelijke procedure voor de vaststelling van deze verordening.

2022/0393 (NLE)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

**tot vaststelling van een marktcorrectiemechanisme om de burgers en de economie te
beschermen tegen buitensporig hoge prijzen**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 122, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank¹,

Overwegende hetgeen volgt:

¹ Advies van 2 december 2022 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

- (1) De niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie van de Russische Federatie ("Rusland") tegen Oekraïne en de ongekeerde beperking van aardgasleveringen van Rusland aan de lidstaten vormen een gevaar voor de voorzieningszekerheid in de Unie en haar lidstaten. Tegelijk hebben de inzet van de gasvoorziening als wapen en de marktmanipulatie door Rusland door opzettelijke verstoringen van de gasstromen de energieprijzen in de Unie omhoog doen schieten. Het verleggen van aanvoerroutes, met congestie in de Europese gasinfrastructuur tot gevolg, de noodzaak om alternatieve bronnen van gasvoorziening te vinden, en prijsvormingssystemen die niet zijn ingesteld op een aanbodschok, hebben bijgedragen tot de prijsvolatiliteit en scherpe prijsstijgingen. Hogere aardgasprijzen brengen de economie van de Unie in gevaar door een aanhoudend hoge inflatie als gevolg van hogere elektriciteitsprijzen, waardoor de koopkracht van de consument wordt ondermijnd, en door stijgende productiekosten, met name in de energie-intensieve industrie, en vormen een ernstige bedreiging voor de voorzieningszekerheid.
- (2) In 2022 waren de aardgasprijzen uitzonderlijk volatiel en in augustus 2022 stegen sommige benchmarks tot recordhoogtes. Het abnormale niveau van de aardgasprijzen dat in augustus 2022 werd opgetekend, was het gevolg van verschillende factoren, waaronder een krap evenwicht tussen vraag en aanbod als gevolg van de vulling van de opslagen en de beperking van de pijplijnstromen, de vrees voor verdere verstoringen van het aanbod en marktmanipulatie door Rusland, en een prijsvormingsmechanisme dat niet was afgestemd op dergelijke extreme verschuivingen in vraag en aanbod en dat de buitensporige prijsstijging nog verergerde. Waar de prijzen in het voorgaande decennium nog schommelden binnen een bandbreedte van 5 tot 35 EUR/MWh, bereikten de Europese aardgasprijzen nu niveaus die 1000 % hoger lagen dan de gemiddelde prijzen die voorheen in de Unie waren opgetekend. De prijs van de Dutch Title Transfer Facility (TTF) Gas Futures (3-maandsproducten/op kwartaalbasis) die op de ICE ENDEX-beurs² werden verhandeld, lag net onder 350 EUR/MWh, en de prijs van het TTF-dagvoortuitgas dat op de European Energy Exchange (EEX) werd verhandeld, steeg tot 316 EUR/MWh. De gasprijzen hadden nooit eerder niveaus bereikt als die van augustus 2022.

² ICE ENDEX is een van de belangrijkste energiebeurzen in Europa. Voor gas voorziet het in een gereguleerde termijn- en optiehandel voor de Nederlandse handelshub Title Transfer Facility (TTF).

- (3) Door de schade aan de Nord Stream 1-pijpleiding, die waarschijnlijk is veroorzaakt door sabotage in september 2022, is de kans klein dat de gasleveringen van Rusland aan de Unie in de nabije toekomst weer de vooroorlogse niveaus zullen bereiken. De Europese consumenten en bedrijven lopen duidelijk nog altijd het risico dat zich opnieuw gasprijspieken zullen voordoen die schadelijk zijn voor de economie. Onvoorspelbare gebeurtenissen, zoals ongevallen of [...] sabotage van pijpleidingen, die de gasleveringen aan Europa verstoren of de vraag drastisch omhoogdrijven, kunnen de voorzieningszekerheid bedreigen. De spanning en nervositeit op de markt, die veroorzaakt worden door angst voor plotse schaarste, zullen waarschijnlijk ook na deze winter en in de loop van volgend jaar aanhouden, aangezien het wellicht een of meerdere jaren zal duren om schokken in het aanbod te kunnen opvangen en nieuwe leveringsrelaties en -infrastructuur op te bouwen.
- (4) Er bestaan wel derivaten gekoppeld aan andere virtuele handelspunten (VTP's), maar de Title Transfer Facility (hierna "TTF" genoemd) in Nederland wordt doorgaans beschouwd als de "standaard" prijsmaatstaf op de Europese gasmarkten. Dit is het gevolg van de typisch hoge liquiditeit op de TTF, die aan verschillende factoren kan worden toegeschreven, waaronder de ligging ervan, waardoor de TTF in de situatie vóór de oorlog aardgas uit verschillende bronnen kon ontvangen, waaronder aanzienlijke hoeveelheden uit Rusland. Daardoor wordt de TTF op grote schaal gebruikt als referentieprij in prijsformules voor gasleveringscontracten en als prijsbasis voor afdekkings-/derivatentransacties in de hele Unie, ook in hubs die niet rechtstreeks met de TTF verbonden zijn. Volgens marktgegevens was de TTF-hub goed voor ongeveer 80 % van alle aardgas dat in de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk samen in de eerste acht maanden van 2022 is verhandeld.

- (5) De ontwrichtende veranderingen op de EU-energiemarkten sinds februari 2022 hebben echter invloed gehad op de werking en doeltreffendheid van de traditionele prijsvormingsmechanismen op de groothandelsmarkt voor gas, met name op de TTF-benchmark. Hoewel de TTF in het verleden een goede maatstaf was voor de gasprijzen in andere regio's van Europa, is er sinds april 2022 een kloof ontstaan met de prijzen op andere hubs en handelsplaatsen in Europa en met de prijsbeoordelingen die prijsnoteringsbureaus voor de invoer van lng verrichten. Dit is grotendeels toe te schrijven aan het feit dat het gassysteem van Noordwest-Europa specifieke infrastructurele beperkingen kent, zowel wat het transport door de pijpleidingen (west-oost) als de hervergassingscapaciteit van lng betreft. Deze beperkingen waren deels verantwoordelijk voor de algemene stijging van de gasprijzen sinds het begin van de crisis in Europa nadat Rusland energie als wapen begon in te zetten. Het abnormale verschil tussen de TTF en andere regionale hubs in augustus 2022 wijst erop dat de TTF onder de huidige specifieke marktomstandigheden wellicht geen goede maatstaf meer is voor de marktsituatie buiten Noordwest-Europa, waar de markten te kampen hebben met infrastructurele beperkingen. Tijdens perioden van schaarste op de markt van Noordwest-Europa kunnen andere regionale markten buiten Noordwest-Europa betere marktomstandigheden kennen en worden zij derhalve ten onrechte beïnvloed door de koppeling van contracten aan de TTF. Hoewel de TTF nog altijd beantwoordt aan de doelstelling om vraag en aanbod in Noordwest-Europa in evenwicht te brengen, zijn maatregelen nodig om het effect van abnormale perioden van buitensporige prijzen op de TTF op andere regionale markten in de EU te beperken. Ook bij andere hubs kunnen in mindere mate tekorten in de prijsvorming bestaan.

- (6) Er zijn verschillende maatregelen voorhanden om de problemen met de huidige prijsvormingsmechanismen aan te pakken. Een van de mogelijkheden voor Europese bedrijven die het slachtoffer waren van de recente marktverstoringen en de manco's van het prijsvormingssysteem, bestaat erin om opnieuw te onderhandelen over de bestaande op de TTF gebaseerde contracten. Aangezien prijsreferenties die gekoppeld zijn aan TTF-futures, een andere betekenis hebben dan in het verleden en niet noodzakelijk representatief zijn voor de situatie op de gasmarkt buiten Noordwest-Europa, kunnen bepaalde afnemers een oplossing voor de huidige problemen met de prijsvorming en de TTF-benchmark proberen te vinden door opnieuw te onderhandelen met hun contractpartners op basis van expliciete bepalingen in hun contracten of overeenkomstig de algemene beginselen van het contractenrecht.
- (7) In dezelfde lijn kunnen invoerende ondernemingen of lidstaten die namens hen optreden, met internationale partners in contact treden om opnieuw te onderhandelen over bestaande leveringscontracten of nieuwe leveringscontracten overeen te komen met passender prijsformules die zijn aangepast aan de huidige volatiele situatie. Gecoördineerd aankopen via het in het kader van Verordening (EU) [XXXX/2022] gecreëerde IT-instrument kan mogelijkheden opleveren om de prijs van energie-invoer te verlagen, waardoor marktinterventie minder noodzakelijk wordt.
- (8) Richtlijn 2014/65/EU biedt al enkele waarborgen om perioden van extreme volatiliteit te beperken, bijvoorbeeld door te eisen dat gereguleerde markten zogenaamde kortetermijn-"handelsonderbrekers" opzetten, die extreme prijsstijgingen gedurende bepaalde uren beperken. Het in de artikelen 15 tot en met 17 van Verordening (EU) [XXXX/2022] van de Raad ingevoerde mechanisme voor de beheersing van dagelijkse volatiliteit draagt bij tot het beperken van extreme volatiliteit van de prijzen op de markten voor energiederivaten binnen één dag. Deze mechanismen werken echter slechts op korte termijn en zijn niet bedoeld om te voorkomen dat de marktprijzen bepaalde buitensporige niveaus bereiken.

- (9) De vraagreductie is een ander belangrijk element om het probleem van extreme prijsspieken aan te pakken. Het verminderen van de vraag naar gas en elektriciteit kan de marktprijzen temperen en zo bijdragen tot het verminderen van de problemen met abnormaal hoge gasprijzen. Deze verordening moet er dan ook, in overeenstemming met de conclusies van de Europese Raad van 21 oktober 2022, voor zorgen dat de activering van het mechanisme niet leidt tot een toename van het gasgebruik.
- (9a) In de zomer van 2022 hebben inspanningen van door de overheid gesubsidieerde entiteiten om gas aan te kopen voor opslag zonder rekening te houden met het effect van deze ongecoördineerde aankopen op de prijzen, bijgedragen tot een stijging van de prijs-benchmarks, met name de TTF-prijzen. Betere coördinatie, in voorkomend geval, tussen lidstaten die via gesubsidieerde entiteiten gas aankopen om ondergrondse gasopslagplaatsen te vullen, is derhalve van belang om extreme prijsspieken in de toekomst te voorkomen. Het gebruik van het bij Verordening XXXX/2022 ingestelde gezamenlijke aankoopmechanisme kan in dit verband een belangrijke rol spelen om perioden van buitensporige gasprijzen te beperken.
- (10) Hoewel er dus al maatregelen bestaan om een aantal van de factoren aan te pakken die tot de problemen met de prijsvorming op de gasmarkten hebben geleid, garanderen deze maatregelen geen onmiddellijke en voldoende zekere oplossing voor de huidige problemen.
- (11) Er moet dus met onmiddellijke ingang een tijdelijk marktcorrectiemechanisme voor aardgastransacties komen op de belangrijkste markten voor TTF-derivaten en aan andere VTP's gekoppelde derivaten met een looptijd van tussen een maand en een jaar vooruit, als instrument tegen perioden van buitensporig hoge gasprijzen.

- (12) In de conclusies van de Europese Raad van 21 oktober 2022 werd de Commissie verzocht dringend een voorstel in te dienen voor een tijdelijke dynamische prijscorridor voor aardgastransacties, rekening houdend met de beschermingsmaatregelen zoals vervat in artikel 23, lid 2, van het voorstel van de Commissie voor een verordening van de Raad inzake de bevordering van solidariteit via een betere coördinatie van de aankoop van gas, de uitwisseling van gas over de grenzen heen en betrouwbare prijsbenchmarks van 18 oktober 2022.
- (13) De volgende waarborgen moeten in aanmerking worden genomen bij het ontwerpen van het marktcorrectiemechanisme en moeten daarnaast ook worden gebruikt om ervoor te zorgen dat een mogelijke activering van het marktcorrectiemechanisme wordt beëindigd als de voorwaarden voor activering ervan niet langer van kracht zijn of als zich onbedoelde marktverstoringen voordoen [...]: het mechanisme moet van toepassing zijn op transacties voor aardgas op het virtuele handelspunt van de TTF, dat wordt beheerd door Gasunie Transport Services B.V.; andere handelshubs voor gas in de Unie worden via een dynamische prijscorridor gekoppeld aan de gecorrigeerde TTF-spotprijs; het mechanisme moet de handel die over-the-counter (otc) plaatsvindt onverlet laten, mag de gasleveringszekerheid van de Unie niet in gevaar brengen, moet afhankelijk zijn van de vooruitgang die wordt geboekt bij de verwezenlijking van de gasbesparingsdoelstelling, mag niet leiden tot een algehele toename van het gasverbruik en moet zo worden ontworpen dat het marktgebaseerde gasstromen binnen de EU niet zal verhinderen, geen afbreuk zal doen aan de stabiliteit en ordelijke werking van de markten voor energiederivaten, en rekening zal houden met de gasmarktprijzen op de verschillende georganiseerde marktplaatsen in de Unie.
- (14) Het marktcorrectiemechanisme moet zodanig worden opgezet dat het aan twee basiscriteria voldoet; het moet fungeren als een doeltreffend instrument tegen perioden van buitengewoon hoge gasprijzen, en het mag alleen worden geactiveerd als de prijzen in vergelijking met de wereldmarkten een uitzonderlijk hoog niveau bereiken, om aanzienlijke marktverstoringen en verstoringen van leveringscontracten te voorkomen, die mogelijk leiden tot ernstige risico's voor de voorzieningszekerheid.

- (15) De interventie via het marktcorrectiemechanisme moet beperkt blijven tot het aanpakken van de belangrijkste tekorten in de prijsvorming. De TTF-maandvooruit-afwikkelingsprijs voor derivaten is veruit de meest gebruikte benchmark in gasleveringscontracten in de hele EU, gevolgd door looptijden van twee maanden en een jaar vooruit. Handelsverschuivingen naar aan andere VTP's gekoppelde derivaten kunnen echter leiden tot verstoringen op de energie- of financiële markten in de EU, bijvoorbeeld door arbitrage door marktdeelnemers tussen gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde derivaten, ten nadele van de consumenten. Derivaten die aan alle VTP's in de Unie zijn gekoppeld, moeten daarom in beginsel in het marktcorrectiemechanisme worden opgenomen. De toepassing van het mechanisme op derivaten die gekoppeld zijn aan andere VTP's dan de TTF is echter complex en vereist aanvullende technische voorbereiding. Met het oog op de dringende noodzaak om een marktcorrectiemechanisme voor het belangrijkste derivaat (TTF) in te voeren, moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om door middel van een uitvoeringshandeling de technische details vast te stellen van de toepassing van het marktcorrectiemechanisme op derivaten die gekoppeld zijn aan andere VTP's en van de selectie van derivaten die gekoppeld zijn aan andere VTP's die op basis van vooraf vastgestelde criteria kunnen worden uitgesloten.
- (16) Het invoeren van het marktcorrectiemechanisme moet de markt een duidelijk signaal geven dat de EU geen buitensporige prijzen aanvaardt die het gevolg zijn van onvolmaakte prijsvorming. Het moet marktspelers ook zekerheid bieden met betrekking tot betrouwbare limieten voor de handel in gas, en kan aanzienlijke economische besparingen opleveren voor zowel bedrijven als huishoudens die minder zullen worden blootgesteld aan perioden van buitensporige energieprijzen.

- (17) Het mechanisme moet een dynamisch veiligheidsplafond invoeren voor de prijs van derivaten van tussen een maand en een jaar vooruit. Dat dynamische plafond moet worden geactiveerd als de derivatenprijs een vooraf bepaald niveau bereikt en als de prijsverhoging niet overeenkomt met een vergelijkbare stijging op regionaal of mondiaal niveau.
- (17a) Een dynamisch veiligheidsplafond moet er daarom voor zorgen dat handelsorders met prijzen die aanzienlijk hoger liggen dan de lng-prijzen in andere delen van de wereld niet worden aanvaard. Er moeten passende benchmarks worden gehanteerd om een referentieprijs vast te stellen die de wereldwijde prijsontwikkeling voor lng volgt. De referentieprijs moet worden gebaseerd op lng-prijsbeoordelingen [...] die representatief zijn voor de situatie op de Europese markt en, vanwege het bijzondere belang van het Verenigd Koninkrijk en Azië als concurrenten op de mondiale lng-markt, op een geschikte benchmark voor het Verenigd Koninkrijk en Azië. In tegenstelling tot leidinggas wordt lng wereldwijd verhandeld. Daarom weerspiegelen lng-prijzen beter de ontwikkeling van de gasprijs op mondiaal niveau en kunnen ze dienen als benchmark om te beoordelen of prijsniveaus in continentale hubs abnormaal afwijken van de internationale prijzen.

- (17aa) De in aanmerking genomen steekproef van lng-prijzen moet voldoende ruim zijn, zodat de steekproef zelfs als een specifieke lng-prijs op een bepaalde dag niet voorhanden is, informatief is. Teneinde een representatief pakket van Europese en internationale prijzen samen te stellen en ervoor te zorgen dat de entiteiten die de prijsinformatie verstrekken onderworpen zijn aan de relevante EU-regelgeving, moeten de prijsbeoordelingen worden geselecteerd door de in het bij Verordening (EU) 2016/1011 ingestelde benchmarkregister opgenomen noteringsbureaus. Aangezien tijdige informatie van essentieel belang is voor het dynamische marktcorrectiemechanisme, mag enkel rekening worden gehouden met prijsinformatie van entiteiten die informatie verstrekken over de dag van publicatie. Om het ACER in staat te stellen zijn taken op het gebied van markttoezicht uit hoofde van deze verordening uit te oefenen, en de referentieprijs op tijd te kunnen berekenen, moeten de noteringsbureaus die prijsbeoordelingen publiceren worden verplicht het ACER reeds vóór 21.00 uur MET taxaties aan te leveren, mits deze reeds beschikbaar zijn, zodat het ACER vóór het einde van de dag een referentieprijs kan publiceren; hoewel deze rapportageverplichtingen enkel betrekking hebben op bestaande gegevens, geen aanzienlijke extra belasting vormen voor de noteringsbureaus en vaak voorkomen in regelgeving voor de energie- en financiële markten, moet het ACER waarborgen dat vertrouwelijk wordt omgegaan met de ontvangen informatie, eventuele intellectuele-eigendomsrechten in verband met de informatie beschermen en de informatie uitsluitend gebruiken voor regelgevingsdoeleinden. Het ACER moet richtsnoeren kunnen verstrekken over het formaat waarin deze gegevens moeten worden ingediend.
- (17ab) Vanwege zijn hoge liquiditeit is het wenselijk dat ook rekening wordt gehouden met front-month-derivaten die gelinkt zijn aan het National Balancing Point (NBP) van het VK. De dagelijkse prijsbeoordeling die overeenkomstig artikel 18 van Verordening (EU) XXXX/2022 wordt uitgevoerd door het ACER moet deel uitmaken van het pakket van lng-prijsbeoordelingen.

- (17b) Hoewel de benchmarks die in aanmerking worden genomen voor de referentieprijs een goede maatstaf zijn voor de mondiale ontwikkeling van de lng-prijzen, kunnen zij niet gewoonweg in de plaats komen van de prijzen van derivaten. Dit komt voornamelijk doordat de referentieprijzen op andere locaties dan de TTF en andere VTP's in de Unie weerspiegelt. Er wordt bij die prijzen bijvoorbeeld geen rekening gehouden met de kosten in verband met mogelijke infrastructuurcongestie bij het overbrengen van het gas van een lng-terminal naar de locatie van de TTF-hub. De TTF-prijzen liggen daarom doorgaans hoger dan de prijzen die voor de referentieprijs in aanmerking worden genomen. Dit verschil bedroeg tussen juni en augustus 2022 gemiddeld ongeveer 35 EUR/MWh. Bovendien is het voor de voorzieningszekerheid van cruciaal belang dat de gecorrigeerde prijs van TTF-derivaten op een niveau wordt vastgesteld dat hoog genoeg is om nog steeds lng-invoer uit andere delen van de wereld aan te trekken. Daarom moet er voor de berekening van de gecorrigeerde prijs van TTF-derivaten een meerprijs voor voorzieningszekerheid worden opgeteld bij de referentieprijs. De formule voor het veiligheidsplafond moet volledig dynamisch zijn, op basis van een dynamisch evoluerend prijzenpakket dat de prijzen op de wereldmarkt weerspiegelt, en een zekere veiligheidsmarge om de voorzieningszekerheid niet in gevaar te brengen. Het dynamisch veiligheidsplafond kan elke dag variëren naargelang van de evolutie van het mondiale prijzenpakket.
- (17c) Het veiligheidsplafond mag niet statisch zijn, maar moet op dynamische wijze en op dagbasis worden aangepast. De publicatie van een dagelijkse afwikkelingsprijs zorgt ervoor dat het plafond de ontwikkelingen op de lng-markt kan volgen, het prijsvormingsproces op beurzen in stand kan worden gehouden en mogelijke gevolgen voor de ordelijke werking van de derivatenmarkten kunnen worden beperkt. Een dynamisch ontwerp van het veiligheidsplafond zal ook de risico's voor centrale tegenpartijen verminderen en de gevolgen voor deelnemers aan futuresmarkten, zoals clearingleden en hun cliënten, beperken. Het veiligheidsplafond mag de marktprijzen niet onder een bepaalde limiet corrigeren.
- (18) Om het risico te vermijden dat een dynamische biedlimiet voor de prijs van de derivaten van een maand tot een jaar vooruit leidt [...] tot illegale onderling afgestemde gedragingen tussen aardgasleveranciers of -handelaren, moeten financiële regelgevers, het ACER en mededingingsautoriteiten de markten voor gas- en energiederivaten bijzonder zorgvuldig observeren tijdens de activering van het marktcorrectiemechanisme.

- (19) Het marktcorrectiemechanisme moet tijdelijk van aard zijn en alleen worden geactiveerd om perioden van uitzonderlijk hoge aardgasprijzen, die ook geen verband houden met de prijzen op andere gasbeurzen, te beperken. Opdat het marktcorrectiemechanisme kan werken, moet worden voldaan aan twee cumulatieve voorwaarden.
- (20) Het marktcorrectiemechanisme mag alleen worden geactiveerd wanneer afwikkelprijzen voor front-month-derivaten een vooraf vastgesteld uitzonderlijk hoog niveau bereiken, zodat wordt gewaarborgd dat het mechanisme markttekortten corrigeert en vraag en aanbod en de normale prijsvorming niet significant verstoort. Als het plafond niet op een voldoende hoog niveau wordt vastgesteld, zou het marktdeelnemers kunnen beletten hun risico's doeltreffend af te dekken, aangezien de vorming van betrouwbare prijzen voor producten met een leveringsdatum in de toekomst en de werking van de derivatenmarkten kunnen worden geschaad. Indien het mechanisme zou worden geactiveerd om de prijzen kunstmatig te verlagen in plaats van om marktstoringen te corrigeren, zou het ernstige negatieve gevolgen hebben voor marktdeelnemers, inclusief energiebedrijven, die met moeilijkheden bij het voldoen aan margin calls en met liquiditeitsbeperkingen te maken zouden kunnen krijgen, wat tot wanbetalingen kan leiden. Sommige [...], met name kleinere, [...] marktdeelnemers kan worden belet hun posities af te dekken, waardoor de volatiliteit op spotmarkten verder wordt verergerd en mogelijk hogere prijsspieken ontstaan. Gezien de aanzienlijke handelsvolumes zou een dergelijke ontwikkeling een duidelijk risico voor de economie vormen, dat door de opzet van de maatregel moet worden voorkomen. Gebeurtenissen uit het verleden, zoals de uitzonderlijke prijsstijging in augustus 2022, moeten als leidraad dienen voor het bepalen van prijsniveaus waarop een marktcorrectiemechanisme in werking moet worden gesteld. Uit de beschikbare gegevens blijkt dat in de zomer van 2022 de front-month-prijzen voor TTF-derivaten stegen tot meer dan 180 EUR[...]/MWh. Het marktcorrectiemechanisme moet tot doel hebben abnormale prijzen, zoals die van de zomer van 2022, te voorkomen.

- (21) Bovendien mag het marktcorrectiemechanisme alleen worden geactiveerd wanneer de TTF-prijzen een niveau bereiken dat aanzienlijk en abnormaal hoog is in vergelijking met lng-prijzen die de trends op de wereldmarkt weerspiegelen. Als de prijzen op de wereldmarkten in hetzelfde tempo en op hetzelfde niveau stijgen als de TTF-prijzen, kan de activering van het marktcorrectiemechanisme de aankoop van leveringen op de wereldmarkten belemmeren, wat kan leiden tot risico's op het gebied van voorzieningszekerheid. Daarom mag het marktcorrectiemechanisme alleen in werking worden gesteld in situaties waarin de TTF-prijzen aanzienlijk en over een langere periode hoger zijn dan de prijzen op de wereldmarkten. Evenzo moet, indien het verschil met de TTF-prijzen zou afnemen of verdwijnen, het mechanisme worden gedeactiveerd om elk risico voor de voorzieningszekerheid te voorkomen.

(24) Om volledig in overeenstemming te zijn met Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad en de in die verordening opgenomen vraagreductiedoelstellingen, moet de Commissie de activering van het marktcorrectiemechanisme kunnen opschorten indien het negatieve gevolgen heeft voor de vooruitgang die is geboekt bij de verwezenlijking van de gasbesparingsdoelstelling van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad, of leidt tot een algehele toename van het gasverbruik met 15 % in één maand of 10 % in twee opeenvolgende maanden ten opzichte van het respectieve gemiddelde verbruik tijdens vergelijkbare maanden in de voorgaande jaren. Ter correctie van regionale of Uniebrede schommelingen als gevolg van de seizoenen, weersveranderingen en andere factoren zoals de COVID-crisis, moet het gasverbruik worden gemeten aan de hand van het verbruik in de vijf jaren onmiddellijk voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding van deze verordening, in overeenstemming met de aanpak in Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad en [...] op basis van gegevens over het gasverbruik en de vraagreductie die van de lidstaten zijn ontvangen overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad. Het temperende effect dat het marktcorrectiemechanisme op de aardgasprijzen kan hebben, mag er niet toe leiden dat het aardgasverbruik in de EU kunstmatig wordt gestimuleerd en zo de nodige inspanningen worden geschaad om de vraag naar aardgas te verminderen in overeenstemming met de vraagreductiedoelstellingen overeenkomstig de artikelen 3 en 5 van Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad en de artikelen 3 en 4 van Verordening (EU) 2022/1854. De Commissie moet ervoor zorgen dat de activering van het mechanisme de vooruitgang die de lidstaten boeken bij het behalen van hun energiebesparingsdoelstellingen, niet vertraagt.

- (26) Afhankelijk van het niveau van de interventie kan het marktcorrectiemechanisme financiële, contractuele en voorzieningszekerheidsrisico's met zich meebrengen. Het risiconiveau hangt af van de frequentie waarmee het mechanisme wordt geactiveerd en kan de normale werking van de markt verstoren. Hoe lager de drempel voor een interventie, hoe vaker het mechanisme in werking treedt, en dus hoe waarschijnlijker het is dat het risico werkelijkheid wordt. Daarom moeten de voorwaarden voor de activering van het mechanisme worden vastgesteld op een niveau dat gekoppeld is aan abnormale en buitengewoon hoge niveaus van de TTF-maandvoortprijs, terwijl er tegelijkertijd voor moet worden gezorgd dat het een doeltreffend instrument is tegen perioden van buitensporige prijzen die de internationale marktontwikkelingen niet weerspiegelen.
- (27) Het is belangrijk dat het mechanisme zodanig wordt opgezet dat het niet het fundamentele contractuele evenwicht van gasleveringscontracten wijzigt, maar veeleer situaties van abnormaal marktgedrag aanpakt. Indien de triggers voor de interventie op een zodanig niveau worden vastgesteld dat zij bestaande problemen met de prijsvorming corrigeren en niet bedoeld zijn om het evenwicht tussen vraag en aanbod te verstoren, kan het risico dat het contractuele evenwicht van bestaande contracten via het mechanisme of de activering ervan wijzigt, tot een minimum worden beperkt.
- (28) Om ervoor te zorgen dat het marktcorrectiemechanisme een onmiddellijk effect heeft, moet de dynamische biedlimiet onmiddellijk en automatisch worden geactiveerd, zonder dat een verder besluit van het Europees Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators ("ACER") of de Commissie nodig is.
- (28a) Om ervoor te zorgen dat mogelijke problemen als gevolg van de activering in een vroeg stadium worden vastgesteld, moet de Commissie de Europese Autoriteit voor effecten en markten ("ESMA") en het ACER opdracht geven een verslag uit te brengen over mogelijke negatieve effecten van het mechanisme op de financiële en de energiemarkten en de voorzieningszekerheid.

(29) Het ACER moet voortdurend monitoren of aan de voorwaarden voor de werking van het marktcorrectiemechanisme is voldaan. Het ACER is de meest geschikte autoriteit om een dergelijk toezicht uit te voeren, omdat het een Uniebreed beeld heeft van de gasmarkten en over de nodige deskundigheid beschikt op het gebied van de werking van de gasmarkten, en het krachtens het EU-recht al een mandaat heeft om toezicht te houden op de handel in voor de groothandel bestemde energieproducten. Het ACER moet daarom de ontwikkeling van de front-month-TTF-afwikkelingsprijs monitoren en deze vergelijken met de referentieprijs, die wordt bepaald door de gemiddelde prijs van aan Europese handelshubs gekoppelde lng-prijsbeoordelingen, om na te gaan of is voldaan aan de voorwaarden die de activering of deactivering van het marktcorrectiemechanisme rechtvaardigen. Zodra aan de voorwaarden voor activering is voldaan, moet het ACER onmiddellijk een kennisgeving publiceren op zijn website waarin wordt meegedeeld dat aan de voorwaarden voor de activering van het mechanisme is voldaan. De volgende dag mogen gereguleerde marktdeelnemers geen orders boven de dynamische biedlimiet aanvaarden en mogen deelnemers aan de TTF-derivatenmarkt geen orders boven de dynamische biedlimiet indienen. Gereguleerde marktdeelnemers en deelnemers aan de TTF-derivatenmarkt moeten de website van het ACER waarop de dagelijkse referentieprijs moet worden gepubliceerd in de gaten houden. Een vergelijkbare dynamische biedlimiet moet worden toegepast op derivaten die aan andere VTP's zijn gekoppeld onder de voorwaarden die zijn vastgesteld in de uitvoeringshandeling betreffende de toepassing op die derivaten.

- (30) De activering van het marktcorrectiemechanisme kan ongewenste en onvoorzienbare gevolgen hebben voor de economie, met inbegrip van risico's voor de voorzieningszekerheid en de financiële stabiliteit. Om snel te kunnen reageren op onbedoelde marktverstoringen moeten er op grond van objectieve criteria efficiënte waarborgen worden ingebouwd om te garanderen dat het mechanisme te allen tijde kan worden opgeschort. Indien er op basis van de resultaten van het toezicht van het ACER concrete aanwijzingen zijn dat er een marktcorrectiegebeurtenis ophanden is, moet de Commissie de ESMA, het ACER en, indien passend, het ENTSB-G en de Groep coördinatie gas om advies kunnen vragen over de gevolgen van een mogelijke marktcorrectiegebeurtenis voor de voorzieningszekerheid, de stromen binnen de EU en de financiële stabiliteit, zodat de Commissie de activering van het marktcorrectiemechanisme door het ACER zo nodig snel kan opschorten.
- (31) Naast een dagelijkse evaluatie van de vraag of de vereisten voor de dynamische biedlimiet nog steeds gelden, moeten aanvullende waarborgen worden opgenomen om onbedoelde marktverstoringen te voorkomen.
- (32) De dynamische biedlimiet mag geen invloed hebben op over-the-counter ("otc") transacties, aangezien het opnemen ervan ernstige toezichtproblemen zou doen rijzen en tot problemen met de voorzieningszekerheid kan leiden. Er moet echter een mechanisme actief zijn om te beoordelen of de uitsluiting van otc-transacties kan leiden tot aanzienlijke verschuivingen van de handel in derivaten naar otc-markten, waardoor de stabiliteit van de financiële of de energiemarkten in gevaar komt.
- (33) Het marktcorrectiemechanisme moet automatisch worden gedeactiveerd indien de werking ervan niet langer gerechtvaardigd is door de situatie op de aardgasmarkt. Tenzij er marktverstoringen optreden, mag het mechanisme pas na een bepaalde periode worden gedeactiveerd om frequente activering en deactivering te voorkomen. Het marktcorrectiemechanisme moet daarom na 20 dagen automatisch worden gedeactiveerd indien de dynamische biedlimiet gedurende een bepaalde periode 180 EUR bedraagt. De deactivering van het mechanisme mag geen beoordeling door het ACER of de Commissie vereisen, maar moet automatisch plaatsvinden wanneer aan de voorwaarden is voldaan.

- (33a) Mocht er zich een aanzienlijke afname van de gasleveringen voordoen waardoor het gasaanbod ontoereikend wordt voor de resterende gasvraag, kan de Commissie overeenkomstig artikel 12, lid 1, van Verordening (EU) 2017/1938 een noodsituatie op regionaal of Unieniveau afkondigen op verzoek van één lidstaat die een noodsituatie heeft afgekondigd, en moet zij dit ook doen indien twee of meer lidstaten een noodsituatie hebben afgekondigd. Om te voorkomen dat het geactiveerd blijven van het marktcorrectiemechanisme leidt tot problemen met de voorzieningszekerheid, moet het mechanisme automatisch worden gedeactiveerd wanneer de Commissie een noodsituatie op regionaal of Unieniveau heeft afgekondigd.
- (34) Het is van cruciaal belang dat het marktcorrectiemechanisme een doeltreffend instrument omvat om het dynamisch veiligheidsplafond op grond van objectieve criteria onmiddellijk en te allen tijde op te schorten indien het zou leiden tot ernstige marktverstoringen die de voorzieningszekerheid en de stromen binnen de EU aantasten.
- (35) Aangezien het belangrijk is om alle waarborgen waarmee rekening moet worden gehouden bij de beoordeling van een mogelijke opschorting van het marktcorrectiemechanisme, grondig te beoordelen, moet het marktcorrectiemechanisme bij besluit van de Commissie worden opgeschort. Bij het nemen van het besluit, dat zonder onnodige vertraging moet worden genomen, moet de Commissie met name beoordelen of de handhaving van de dynamische biedlimiet de voorzieningszekerheid van de Unie in gevaar brengt, gepaard gaat met voldoende inspanningen om de vraag te verminderen, marktgebaseerde gasstromen binnen de Unie voorkomt, negatieve gevolgen heeft voor de markten voor energiederivaten, rekening houdt met de gasmarktprijzen op de verschillende georganiseerde markten in de Unie, of bestaande gasleveringscontracten negatief kan beïnvloeden. In dergelijke gevallen moet de Commissie een besluit nemen om het marktcorrectiemechanisme op te schorten door middel van een uitvoeringsbesluit. Aangezien de Commissie snel moet kunnen reageren, mag van haar niet worden verlangd dat zij dan volgens een comitéprocedure haar besluit neemt.

- (36) Het marktcorrectiemechanisme mag de gasleveringszekerheid van de Unie niet in gevaar brengen door prijssignalen te beperken die essentieel zijn voor het aantrekken van de nodige gasleveringen en voor de gasstromen binnen de EU. Wanneer het marktcorrectiemechanisme wordt geactiveerd, zouden gasleveranciers de leveringen namelijk kunnen stopzetten om de winsten te maximaliseren door vlak na de deactivering van de plafonds te verkopen. Indien het mechanisme tot dergelijke risico's voor de gasleveringszekerheid van de Unie zou leiden, maar er geen noodsituatie op regionaal of Unieniveau wordt afgekondigd, moet de Commissie het mechanisme onmiddellijk opschorten. De elementen waarmee bij de beoordeling van de risico's voor de voorzieningszekerheid rekening moet worden gehouden, zijn een mogelijke significante afwijking van een van de componenten van de referentieprijis op grond van artikel 2, lid 2, ten opzichte van de historische trend en een aanzienlijke daling van de lng-invoer per kwartaal in de Unie ten opzichte van hetzelfde kwartaal van het voorgaande jaar.
- (36a) Aangezien onbeperkte grensoverschrijdende gasstromen tussen lidstaten een cruciaal onderdeel van de voorzieningszekerheid in de Unie uitmaken, moet de activering van het marktcorrectiemechanisme ook worden opgeschort indien dat de grensoverschrijdende gasstromen binnen de interne markt onnodig beperkt, waardoor de gasleveringszekerheid van de Unie in gevaar wordt gebracht.
- (37) Het marktcorrectiemechanisme mag er niet toe leiden dat de rol van prijssignalen op de interne gasmarkt van de Unie afneemt en marktgebaseerde gasstromen binnen de Unie worden voorkomen, aangezien het van essentieel belang is dat aardgas blijft stromen naar waar het het hardst nodig is.

(38) Het marktcorrectiemechanisme mag de aanhoudende goede werking van de markten voor energiederivaten niet onnodig in gevaar brengen. Deze markten spelen een belangrijke rol omdat zij marktdeelnemers in staat stellen hun posities af te dekken teneinde risico's te beheersen, met name met betrekking tot prijsvolatiliteit. Bovendien kunnen prijsinterventies via het marktcorrectiemechanisme leiden tot aanzienlijke financiële verliezen voor marktdeelnemers op de derivatenmarkten. Gezien de omvang van de gasmarkt in de Unie kunnen dergelijke verliezen niet alleen gevolgen hebben voor de gespecialiseerde derivatenmarkten, maar ook aanzienlijke domino-effecten hebben op andere financiële markten. Prijsinterventies kunnen ook leiden tot een schadelijke toename van margin calls omdat zij onzekerheid creëren. Een aanzienlijke toename van margin calls kan leiden tot aanzienlijke financiële en liquiditeitsverliezen voor marktdeelnemers en bijgevolg tot een wanbetaling van een clearinglid of een eindcliënt. De betrokken marktdeelnemers moeten te goeder trouw handelen en mogen de risicobeheersingsprocedures niet onnodig – d.w.z. in strijd met de normale marktprocedures – wijzigen, aangezien dit zou leiden tot een toename van de margin calls. Daarom moet de Commissie het marktcorrectiemechanisme onmiddellijk opschorten indien het de ordelijke werking van de derivatenmarkt in gevaar brengt, bijvoorbeeld wanneer het leidt tot een aanzienlijke daling van het aantal transacties in TTF-derivaten binnen de Unie of tot een aanzienlijke verschuiving van transacties in TTF-derivaten naar handelsplatformen buiten de EU. In dit verband is het van belang dat de Commissie rekening houdt met de beschikbare expertise van de relevante organen van de Unie. De ESMA is een onafhankelijke autoriteit die bijdraagt tot het waarborgen van de stabiliteit van het financiële stelsel van de EU, met name door stabiele en ordelijke financiële markten, zoals de derivatenmarkten, te bevorderen. De Commissie moet daarom rekening houden met de verslagen van de ESMA over deze aspecten. Daarnaast moet de Commissie rekening houden met alle adviezen van de Europese Centrale Bank ("ECB") met betrekking tot de stabiliteit van het financiële stelsel overeenkomstig artikel 127, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("VWEU") en artikel 25.1 van Protocol 4 bij het VWEU. Gezien de volatiliteit van de financiële markten en de mogelijk grote impact van marktinterventies op die markten, is het belangrijk dat de Commissie het marktcorrectiemechanisme snel kan opschorten. Daarom moet het verslag van de ESMA binnen 48 uur na het verzoek van de Commissie of in dringende gevallen nog dezelfde dag worden uitgebracht.

- (39) Het marktcorrectiemechanisme moet zo worden opgezet dat alleen uitzonderlijke stijgingen van de gasprijzen als gevolg van tekorten in het prijsvormingsmechanisme worden aangepakt en als zodanig geen gevolgen hebben voor de geldigheid van bestaande gasleveringscontracten. Wanneer het ACER of de Commissie echter constateert dat de activering van het marktcorrectiemechanisme negatieve gevolgen heeft voor bestaande leveringscontracten, moet de Commissie het mechanisme opschorten.
- (40) Bij de opzet en de opschortingsmogelijkheden van het mechanisme moet er rekening mee worden gehouden dat aardgashandelaren de handel in aardgas naar regio's buiten de Unie kunnen verplaatsen, waardoor het marktcorrectiemechanisme minder doeltreffend wordt. Dit zou bijvoorbeeld het geval zijn als handelaren zich bezig gaan houden met over-the-counter-handel in gas, die minder transparant en minder aan toezicht onderworpen is en waarbij er voor de betrokken partijen grotere risico's zijn dat verplichtingen niet worden nagekomen. Dit zou ook het geval zijn als handelaren wier afdekkingsmogelijkheden door het marktcorrectiemechanisme kunnen worden beperkt, zouden proberen hun risico's in andere rechtsgebieden af te dekken, waardoor de clearingtegenpartij de kasmiddelen die aan de derivatenposities ten grondslag liggen, opnieuw in evenwicht moet brengen om de geplafonneerde afwikkelprijs weer te geven, wat aanleiding geeft tot margin calls.
- (41) Het ACER, de ESMA, het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas ("ENTSB-G") en de bij Verordening (EU) 2017/1938 opgerichte Groep coördinatie gas moeten de Commissie bijstaan in de monitoring van het marktcorrectiemechanisme.

- (41a) Bij de uitvoering van haar taken in het kader van deze verordening moet de Commissie ook de mogelijkheid hebben de ECB te raadplegen en haar advies in te winnen, overeenkomstig de rol van de ECB krachtens artikel 127, lid 5, VWEU om bij te dragen aan een goede beleidsvoering ten aanzien van het bedrijfseconomisch toezicht op kredietinstellingen en de stabiliteit van het financiële stelsel, en krachtens artikel 25.1 van het Protocol 4 betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank om adviezen uit te brengen aan en te worden geraadpleegd door onder meer de Commissie omtrent de reikwijdte en de tenuitvoerlegging van de wetgeving van de Unie met betrekking tot het bedrijfseconomisch toezicht op kredietinstellingen en de stabiliteit van het financiële stelsel. Raadpleging van de ECB moet zo worden georganiseerd dat het marktcorrectiemechanisme zo nodig snel kan worden opgeschort.
- (41b) Gezien de dringende noodzaak om de problemen aan te pakken, met name op het gebied van de prijsvorming van TTF-derivaten in de Unie, is een snelle uitvoering van het marktcorrectiemechanisme van cruciaal belang. De ESMA en het ACER moeten een beoordeling uitvoeren van het effect van het marktcorrectiemechanisme ("effectbeoordeling"), om te analyseren of de snelle uitvoering kan leiden tot onbedoelde negatieve gevolgen voor de financiële of energiemarkten of voor de voorzieningszekerheid. De effectbeoordeling moet ten laatste al op 1 maart 2023 bij de Commissie worden ingediend. In de effectbeoordeling moeten met name de elementen worden geanalyseerd die noodzakelijk zijn voor de uitvoeringshandeling betreffende de modaliteiten voor de uitbreiding van het marktcorrectiemechanisme tot derivaten die aan andere VTP's zijn gekoppeld, en moet worden nagegaan of de belangrijkste elementen van het marktcorrectiemechanisme nog steeds passend zijn in het licht van de ontwikkelingen op de financiële en energiemarkten en op het gebied van de voorzieningszekerheid. Uiterlijk op 23 januari 2023 publiceren de ESMA en het ACER een voorlopig gegevensverslag over de invoering van het marktcorrectiemechanisme. Op basis van de resultaten van de effectbeoordeling moet de Commissie, indien nodig, onverwijld een wijziging van deze verordening voorstellen om de keuze van de producten die onder het marktcorrectiemechanisme vallen, aan te passen.

- (42) Op basis van de effectbeoordeling of na een marktcorrectiegebeurtenis of een opschortingsbesluit [...], of in het licht van de ontwikkelingen op de markt of op het gebied van de voorzieningszekerheid kan de Commissie ook andere wijzigingen van deze verordening voorstellen.
- (42a) Om de goede werking van de derivatenmarkten, met name de risicobeheersingsprocessen van de centrale clearingtegenpartijen (CTP's), in stand te houden en de noodzaak van een beroep op aanvullende marges als onderpand tot een minimum te beperken, moet het de partijen worden toegestaan, indien zij dat wensen, posities op de TTF-derivatenmarkt op ordelijke wijze te beperken of te verminderen. De dynamische biedlimiet mag derhalve niet worden toegepast op contracten die vóór de inwerkingtreding van deze verordening zijn gesloten, noch op transacties die marktdeelnemers toelaten posities die voortvloeien uit vóór de inwerkingtreding van deze verordening gesloten TTF-derivatencontracten, te beperken of te verminderen.
- (42b) CTP's spelen een sleutelrol bij het waarborgen van de ordelijke werking van de markten voor TTF-derivaten door het tegenpartijrisico te beperken. Het is daarom noodzakelijk dat de activiteiten van CTP's, met name bij het beheer van wanbetalingsposities, niet worden belemmerd door het marktcorrectiemechanisme. Daartoe mag de dynamische biedlimiet niet worden toegepast op transacties die worden uitgevoerd in het kader van een door een CTP georganiseerde procedure voor wanbetalingsbeheer.

- (43) Het marktcorrectiemechanisme is noodzakelijk en evenredig voor het bereiken van de doelstelling om buitensporig hoge gasprijzen op de TTF en de aan andere VTP's gekoppelde derivaten te corrigeren. Alle lidstaten hebben te maken met de indirecte gevolgen van de prijsstijgingen, zoals oplopende energieprijzen en inflatie. De tekorten in het prijsvormingssysteem spelen niet in alle lidstaten dezelfde rol, aangezien de prijsstijgingen in bepaalde lidstaten (bijvoorbeeld Midden-Europese lidstaten) representatiever zijn dan in andere lidstaten (bijvoorbeeld lidstaten in de periferie of met andere leveringsmogelijkheden). Om te voorkomen dat een versnipperd optreden de geïntegreerde gasmarkt van de Unie zal verdelen, is een gezamenlijk optreden in een geest van solidariteit noodzakelijk. Dit is ook van cruciaal belang om de voorzieningszekerheid in de Unie te waarborgen. Voorts zorgen gemeenschappelijke waarborgen – waaraan mogelijk meer behoefte is in lidstaten zonder leveringsalternatieven dan in lidstaten met meerdere alternatieven – voor een gecoördineerde aanpak als uitdrukking van de energiesolidariteit. Hoewel de financiële risico's en voordelen voor de verschillende lidstaten sterk uiteenlopen, vormt het marktcorrectiemechanisme een solidair compromis, waarbij alle lidstaten overeenkomen een bijdrage te leveren aan de marktcorrectie en zich te voegen naar dezelfde limieten voor de prijsvorming, ook al verschillen de mate waarin het prijsvormingsmechanisme slecht functioneert en de financiële gevolgen van de derivatenprijzen voor de economie van lidstaat tot lidstaat. Het marktcorrectiemechanisme zou de solidariteit van de Unie dus versterken door het voorkomen van buitensporige prijzen, die zelfs in geval van korte perioden voor veel lidstaten onhoudbaar zijn. De voorgestelde maatregel zal ertoe bijdragen dat gasleverende bedrijven uit alle lidstaten in een geest van solidariteit gas kunnen kopen tegen redelijke prijzen.
- (44) Gezien de volatiele en onvoorspelbare situatie op de aardgasmarkt bij het ingaan van de winterperiode is het belangrijk ervoor te zorgen dat het marktcorrectiemechanisme zo spoedig mogelijk kan worden toegepast indien aan de voorwaarden voor de activering ervan is voldaan. Deze verordening moet derhalve in werking treden op 1 februari 2023. De dynamische biedlimiet moet van toepassing zijn met ingang van 15 februari 2023. De verplichting voor de ESMA en het ACER om een voorlopig gegevensverslag in te dienen, moet met terugwerkende kracht vanaf 1 januari van toepassing zijn, zodat de vereiste informatie tijdig kan worden verzameld.

HEEFT DE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I – ONDERWERP, TOEPASSINGSGEBIED EN DEFINITIES

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

Bij deze verordening wordt een tijdelijk marktcorrectiemechanisme ingesteld voor orders die worden geplaatst voor de handel in TTF-derivaten en aan andere virtuele handelspunten gekoppelde derivaten overeenkomstig artikel 5c, om perioden van buitensporige [...] gasprijzen in de Europese Unie [...] te beperken als die afwijken van de wereldmarktprijzen. .

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- 0a) "TTF-derivaat": een grondstoffenderivaat in de zin van artikel 2, lid 1, punt 30, van Verordening (EU) nr. 600/2014 dat op een gereguleerde markt wordt verhandeld en waarvan de onderliggende waarde een transactie is op het door Gasunie Transport Services B.V. geëxploiteerde Virtual Trading Point van de Title Transfer Facility (TTF);
- 0b) "aan andere VTP's gekoppelde derivaten": grondstoffenderivaten in de zin van artikel 2, lid 1, punt 30, van Verordening (EU) nr. 600/2014 die op een gereguleerde markt worden verhandeld en waarvan de onderliggende waarde een transactie is op een virtueel gashandelspunt in de Unie;
- 0c) "virtueel handelspunt" of "VTP": een niet-fysiek commercieel punt in een entry-exitsysteem waar gassen worden uitgewisseld tussen een verkoper en een koper zonder dat hiervoor transmissie- of distributiecapaciteit moet worden geboekt;

- 1) "front-month-TTF-derivaat": een op een bepaalde gereguleerde markt verhandeld TTF-derivaat met een looptijd van één maand dat de dichtstbijzijnde vervaldatum heeft;
- 1a) "front-year-TTF-derivaat": een op een bepaalde gereguleerde markt verhandeld TTF-derivaat met een looptijd van twaalf maanden dat de dichtstbijzijnde vervaldatum heeft;
- 2) "referentieprijs": voor zover beschikbaar, de dagelijkse prijs die wordt berekend als het gemiddelde van de prijs die wordt bepaald bij:
 - de "Northwest Europe Marker"-Ing-prijsbeoordeling, gedefinieerd als het dagelijkse gemiddelde van "Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)", beheerd door Platts Benchmark B.V., Nederland, en de "Northwest Europe des – half-month 2", beheerd door Argus Benchmark Administration B.V., Nederland, met een omrekening van Ing-prijsbeoordelingen in Amerikaanse dollars (USD) per miljoen Britse warmte-eenheden (MMBtu) naar EUR per MWh, op basis van de eurowisselkoers van de Europese Centrale Bank en een omrekeningskoers van 1 MMBtu tot 0,293071 kilowattuur;
 - de Mediterranean Marker-Ing-prijsbeoordeling, gedefinieerd als het dagelijkse gemiddelde van "Daily Spot Mediterranean Marker (MED)", beheerd door Platts Benchmark B.V., Nederland, en het dagelijkse gemiddelde van "Iberian peninsula des - half-month 2", "Italy des - half-month 2" en "Greece des - half-month 2", beheerd door Argus Benchmark Administration B.V., Nederland, met een omrekening van Ing-prijsbeoordelingen in Amerikaanse dollars (USD) per miljoen Britse warmte-eenheden (MMBtu) naar EUR per MWh, op basis van de eurowisselkoers van de Europese Centrale Bank en een omrekeningskoers van 1 MMBtu tot 0,293071 kilowattuur;

- de Northeast Asia Marker-Lng-prijsbeoordeling, gedefinieerd als het dagelijkse gemiddelde van "LNG Japan/Korea DES 2 Half-Month", beheerd door Platts Benchmark B.V., Nederland, en "Northeast Asia des (ANEA) - half-month 2", beheerd door Argus Benchmark Administration B.V., Nederland; met een omrekening van lng-prijsbeoordelingen in Amerikaanse dollars (USD) per miljoen Britse warmte-eenheden (MMBtu) naar EUR per MWh, op basis van de eurowisselkoers van de Europese Centrale Bank en een omrekeningskoers van 1 MMBtu tot 0,293071 kilowattuur;
 - de afwikkelingsprijs van front-month-NBP-derivaten, als gepubliceerd door ICE Futures Europe, Verenigd Koninkrijk; met een omrekening van pence sterling per therm naar EUR per MWh, op basis van de eurowisselkoers van de Europese Centrale Bank en een omrekeningskoers van 1 therm tot 29,3071 kilowattuur;
 - de prijs die wordt bepaald bij de dagelijkse prijsbeoordeling die door het ACER wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 18 van Verordening (EU) [XXXX/2022 van de Raad];[...]
- 3) "gereguleerde markt": "gereguleerde markt" zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 21, van Richtlijn 2014/65/EU;
 - 4) "gereguleerde marktexploitant": een marktexploitant zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 18, van Richtlijn 2014/65/EU.

HOOFDSTUK II – MARKTCORRECTIEMECHANISME

Artikel 3

Prijstoezicht

- (0) Het ACER houdt voortdurend toezicht op de ontwikkeling van de referentieprij, de afwikkelprijs van front-month-TTF-derivaten en de afwikkelprijs van front-month-derivaten bij aan andere VTP's gekoppelde derivaten. Daartoe:
- meldt Platts Benchmark B.V. het ACER elke dag uiterlijk om [21.00 uur] (MET) de dagelijkse lng-prijsbeoordelingen van de volgende markers: de "Daily Spot Mediterranean Marker (MED)", de "Daily Spot Northwest Europe Marker (NEW)" en de "Japan Korea Marker (JKM)", en
 - meldt Argus Benchmark Administration B.V. het ACER elke dag uiterlijk om [21.00 uur] (MET) de dagelijkse lng-prijsbeoordelingen van de volgende markers: de "Northwest Europe des – half-month 2", de "Iberian peninsula des - half-month 2", de "Italy des - half-month 2", de "Greece des - half-month 2" en de "Northeast Asia des (ANEA) - half-month 2" [...].
- (1) Op basis van de overeenkomstig lid 1 ontvangen informatie berekent het ACER elke dag de dagelijkse referentieprij en publiceert het die uiterlijk om 23.59 uur (MET) op zijn website.

Artikel 3a

Marktcorrectiegebeurtenis

1. Met ingang van 15 februari 2023 geldt voor de afwikkelprijs van front-year-TTF-derivaten een marktcorrectiemechanisme. Het marktcorrectiemechanisme wordt geactiveerd door een marktcorrectiegebeurtenis, die plaatsvindt wanneer de door ICE Endex B.V., Nederland gepubliceerde afwikkelprijs van front-month-TTF-derivaten:
 - a) drie werkdagen hoger is dan 180 EUR/MWh; en
 - b) gedurende de in punt a) bedoelde periode 35 EUR hoger is dan de referentieprijs.
- 1a. Na de vaststelling van de uitvoeringshandeling overeenkomstig artikel 5c, lid 1, vindt een marktcorrectiegebeurtenis met betrekking tot aan andere VTP's gekoppelde derivaten ook plaats onder de voorwaarden die in die uitvoeringshandeling zijn vastgesteld overeenkomstig de criteria van artikel 5c, lid 2.
- 1b. Wanneer het ACER constateert dat zich een marktcorrectiegebeurtenis heeft voorgedaan, publiceert het uiterlijk om 23.59 uur (MET) duidelijk en zichtbaar op zijn website een bericht dat zich een marktcorrectiegebeurtenis heeft voorgedaan ("marktcorrectiebericht") en stelt het de Commissie, de Europese Autoriteit voor effecten en markten ("ESMA"), de Europese Centrale Bank ("ECB") en de Raad van de marktcorrectiegebeurtenis in kennis.
- 1c. De gereguleerde marktexploitanten op de TTF-derivatenmarkt en de deelnemers aan de TTF-derivatenmarkt houden de website van het ACER dagelijks in het oog.

- 1 ca. Vanaf de dag na de publicatie van een marktcorrectiebericht aanvaarden gereguleerde marktexploitanten geen orders, en plaatsen deelnemers aan de TTF-derivatenmarkt geen orders, voor TTF-derivaten die verstrijken in de periode vanaf de vervaldatum van het front-month-TTF-derivaat tot de vervaldatum van het front-year-TTF-derivaat met prijzen van 35 EUR/MWh boven de op de voorgaande dag door het ACER gepubliceerde referentieprijis ("dynamische biedlimiet"). Indien de referentieprijis lager is dan 145 EUR, blijft de dynamische biedlimiet de som van 145 EUR en 35 EUR bedragen.
- 1 d. Na de vaststelling van de uitvoeringshandeling overeenkomstig artikel 5c, lid 1, geldt een dynamische biedlimiet voor aan andere VTP's gekoppelde derivaten onder de voorwaarden die in die uitvoeringshandeling zijn vastgesteld overeenkomstig de criteria van artikel 5c, lid 2.
- 1 e. Na activering door het ACER geldt de dynamische biedlimiet gedurende ten minste 20 werkdagen, tenzij deze door de Commissie overeenkomstig artikel 5 wordt opgeschort of overeenkomstig artikel 4, lid 0, wordt gedeactiveerd.

3. Opdat de Commissie het eenmaal door het ACER geactiveerde marktcorrectiemechanisme zo nodig snel kan opschorten, verzoekt zij, indien er op basis van de resultaten van de monitoring door het ACER overeenkomstig artikel 3, lid 0, concrete aanwijzingen zijn dat er een marktcorrectiegebeurtenis in de zin van artikel 3a, lid [...]¹, punt b), op handen is, de ECB, de ESMA en, in voorkomend geval, het ENTSB-G en de bij Verordening (EU) 2017/1938 opgerichte Groep coördinatie gas onverwijld om een beoordeling van de effecten van een mogelijke marktcorrectiegebeurtenis op de voorzieningszekerheid, de stromen binnen de EU en de financiële stabiliteit. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de prijsontwikkelingen op andere relevante georganiseerde markten, met name in Azië of de VS, zoals weergegeven in de "Joint Japan Korea Marker" of de "Henry Hub Gas Price Assessment", beide beheerd door Platts Benchmark B.V. gepubliceerd door S&P Global Inc., New York.
7. Nadat de Commissie het effect van de biedlimiet op het gas- en elektriciteitsverbruik en de vooruitgang bij de verwezenlijking van de vraagreductiedoelstellingen van de artikelen 3 en 5 van Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad en de artikelen 3 en 4 van Verordening (EU) 2022/1854 van de Raad heeft beoordeeld, kan zij ook een wijziging van Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad ter aanpassing aan de nieuwe situatie voorstellen.
8. In geval van een marktcorrectiegebeurtenis verzoekt de Commissie de ECB zo snel mogelijk om advies uit te brengen over het risico van onbedoelde verstoringen voor de stabiliteit en de ordelijke werking van de markten voor energiederivaten.

Artikel 4

Deactivering van het marktcorrectiemechanisme

0. De in artikel 3a, leden 1ca en 1d, bedoelde dynamische biedlimiet wordt gedeactiveerd, na 20 werkdagen vanaf de marktcorrectiegebeurtenis als bedoeld in artikel 3a, lid 1e, of daarna, indien de referentieprijs gedurende drie opeenvolgende werkdagen lager is dan 145 EUR/MWh.
1. Wanneer er een noodsituatie op regionaal of Unieniveau is afgekondigd door de Commissie, met name wegens een aanzienlijke verslechtering van de gasleveringssituatie, waarin de gaslevering ontoereikend is om aan de resterende gasvraag te voldoen ("rantsoenering"), overeenkomstig artikel 12, lid 1, van Verordening (EU) 2017/1938, wordt de in artikel 3a, leden 1ca en 1d, bedoelde dynamische biedlimiet gedeactiveerd.
2. Het ACER publiceert onverwijld een bericht op zijn website en stelt de Commissie, de ESMA, de ECB en de Raad ervan in kennis dat zich een deactiveringsgebeurtenis als bedoeld in lid 0 heeft voorgedaan ("deactiveringsbericht").

Artikel 5

Opschorting van het marktcorrectiemechanisme

- (0)** De ESMA, het ACER, de Groep coördinatie gas en het ENTSB-G monitoren, wanneer het marktcorrectiemechanisme geactiveerd is, voortdurend de effecten van de dynamische biedlimiet op de financiële en energiemarkten en de voorzieningszekerheid.
2. Op basis van de monitoring bedoeld in lid 0 schort de Commissie het marktcorrectiemechanisme te allen tijde bij uitvoeringsbesluit op indien zich onbedoelde marktverstoringen of duidelijke risico's op dergelijke verstoringen voordoen die de voorzieningszekerheid, de stromen binnen de EU of de financiële stabiliteit negatief beïnvloeden ("opschortingsbesluit"). Bij haar beoordeling houdt de Commissie met name rekening met de vraag of het geactiveerde marktcorrectiemechanisme
- (a) de gasleveringszekerheid van de Unie in gevaar brengt; [...] **de elementen waarmee bij de beoordeling van de risico's voor de leveringszekerheid rekening moet worden gehouden, zijn een mogelijke significante afwijking van een van de componenten van de referentieprijis op grond van artikel 2, lid 2, ten opzichte van de historische trend en een aanzienlijke daling van de lng-invoer per kwartaal in de Unie ten opzichte van hetzelfde kwartaal van het voorgaande jaar.**

- (b) zich voordoet in een periode waarin de verplichte vraagreductiedoelstellingen van artikel 5 van Verordening (EU) 2022/1369 op Unieniveau niet worden gehaald, negatieve gevolgen heeft voor de vooruitgang die is geboekt bij de verwezenlijking van de gasbesparingsdoelstelling van artikel 3 van Verordening (EU) 2022/1369, rekening houdend met de noodzaak ervoor te zorgen dat prijssignalen de vraagreductie stimuleren, of leidt tot een totale toename van het gasverbruik met 15 % in één maand of 10 % in twee opeenvolgende maanden ten opzichte van het respectieve gemiddelde verbruik in dezelfde maanden in de vijf jaren onmiddellijk voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding van deze verordening, op basis van gegevens over gasverbruik en vraagreductie die zijn ontvangen van de lidstaten op grond van artikel 8 van [...] Verordening (EU) 2022/1369;
- c) marktgebaseerde gasstromen binnen de EU voorkomt volgens de monitoringgegevens van het ACER;
- d) gevolgen heeft voor de stabiliteit en de ordelijke werking van de markten voor energiederivaten, op basis van een verslag over de gevolgen van de activering van de marktcorrectiemaatregel door de ESMA en een eventueel op verzoek van de Commissie door de ECB verstrekt advies ter zake, met name indien dit leidt tot een aanzienlijke toename van margin calls, tot een aanzienlijke daling van het aantal TTF-derivatentransacties binnen de Unie in één maand ten opzichte van dezelfde maand van het voorgaande jaar of tot een aanzienlijke verschuiving van TTF-derivatentransacties buiten de EU.
- e) substantieel afwijkt van de gasprijzen op de verschillende georganiseerde markten in de Unie en op andere relevante georganiseerde markten, bijvoorbeeld in Azië of de VS, zoals weergegeven in de "Joint Japan Korea Marker" of de "Henry Hub Gas Price Assessment", beide beheerd door Platts Benchmarks B.V., Nederland;
- f) gevolgen heeft voor de geldigheid van bestaande gasleveringscontracten, inclusief langlopende gasleveringscontracten.

3. Een opschortingsbesluit wordt zo snel mogelijk genomen en bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie. Vanaf de dag volgende op die van de publicatie van een opschortingsbesluit, en zo lang als in het opschortingsbesluit is vermeld, is de in artikel 3a, leden 1ca en 1d, bedoelde dynamische biedlimiet niet langer van toepassing.
4. Het ACER, de ESMA, de Groep coördinatie gas en het ENTSB-G staan de Commissie bij in de taken krachtens de artikelen 3a, 4 en 5. Het verslag van de ESMA overeenkomstig lid 2, punt d), wordt op verzoek van de Commissie binnen 48 uur of in dringende gevallen nog dezelfde dag uitgebracht.
- 4a. Bij de uitvoering van haar taken krachtens de artikelen 3a, 4 en 5 kan de Commissie de ECB raadplegen voor advies over ongeacht welke aangelegenheden die verband houden met haar taak uit hoofde van artikel 127, lid 5, VWEU, om bij te dragen aan een goede beleidsvoering ten aanzien van bedrijfseconomisch toezicht op kredietinstellingen en de stabiliteit van het financiële stelsel.

Artikel 5a

Beroepsgeheim

1. Alle uit hoofde van deze verordening ontvangen, uitgewisselde of doorgegeven vertrouwelijke informatie valt onder de in lid 2 neergelegde voorwaarden inzake het beroepsgeheim.
2. Het beroepsgeheim geldt voor alle personen die werkzaam zijn of zijn geweest bij het ACER of bij iedere autoriteit of onderneming op de markt, of de natuurlijke of rechtspersoon aan wie de bevoegde autoriteit haar bevoegdheden heeft gedelegeerd, met inbegrip van de door de bevoegde autoriteit aangestelde accountants en deskundigen.
3. In informatie die onder het beroepsgeheim valt, mag aan geen enkele andere persoon of autoriteit inzage worden verleend, tenzij op grond van in het Unierecht of het nationale recht vastgelegde bepalingen.
4. Alle uitwisseling van informatie tussen de bevoegde autoriteiten krachtens deze verordening die betrekking heeft op exploitatie- of bedrijfsomstandigheden en andere economische of persoonlijke zaken, wordt als vertrouwelijk beschouwd en valt onder de vereisten van het beroepsgeheim, tenzij de bevoegde autoriteit op het moment van de mededeling verklaart dat deze informatie kan worden bekendgemaakt of de bekendmaking ervan noodzakelijk is voor gerechtelijke procedures.

Artikel 5b
Effectbeoordeling

- (0)** De ESMA en het ACER beoordelen de effecten van het marktcorrectiemechanisme op de financiële markten, de energiemarkten en de voorzieningszekerheid, met name om na te gaan of de belangrijkste elementen van het marktcorrectiemechanisme nog steeds geschikt zijn in het licht van de ontwikkelingen op het gebied van de financiële markten, de energiemarkten en de voorzieningszekerheid.
- 0a.** De ESMA en het ACER voeren bij de beoordeling van de effecten met name een analyse uit van de criteria overeenkomstig artikel 5c, lid 2. Bij de beoordeling wordt met name nagegaan of de beperking tot TTF-derivaten heeft geleid tot arbitrage door marktdeelnemers tussen gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde derivaten, met negatieve gevolgen voor de financiële of energiemarkten en ten nadele van de consumenten.
- 0aa.** De ESMA en het ACER beoordelen ook of:
- de uitsluiting van handel die over-the-counter (otc) plaatsvindt van het toepassingsgebied van deze verordening heeft geleid tot aanzienlijke verschuivingen van de handel in TTF-derivaten naar otc-markten, waardoor de stabiliteit van financiële of energiemarkten in gevaar komt;
 - en of het marktcorrectiemechanisme heeft geleid tot een aanzienlijke daling van het aantal TTF-derivatentransacties binnen de Unie, tot een aanzienlijke verschuiving van TTF-derivatentransacties naar handelsplatformen buiten de EU.
- De ESMA en het ACER beoordelen daarnaast of het volgende moet worden herzien:
- de elementen die overeenkomstig artikel 2, lid 2, voor de referentieprij in aanmerking worden genomen;
 - de in artikel 3a, lid 1, bedoelde voorwaarden;
 - de in artikel 3a, lid 1ca, bedoelde dynamische biedlimiet.
- 0a.** De verslagen van de ESMA en het ACER op grond van lid 1 worden uiterlijk op 1 maart 2023 ingediend bij de Commissie. Uiterlijk op 23 januari 2023 publiceren de ESMA en het ACER een voorlopig gegevensverslag over de invoering van het marktcorrectiemechanisme.

Uitbreiding tot derivaten die gekoppeld zijn aan andere VTP's

1. Op basis van de in artikel 5b, lid 0, bedoelde beoordeling stelt de Commissie uiterlijk op 31 maart 2023 door middel van een uitvoeringshandeling overeenkomstig artikel 5e, lid 2, de technische details vast van de toepassing van het marktcorrectiemechanisme op derivaten die aan andere VTP's zijn gekoppeld.
Indien de toepassing van het marktcorrectiemechanisme op derivaten die gekoppeld zijn aan andere VTP's aanzienlijke negatieve effecten heeft op de financiële of gasmarkten overeenkomstig de criteria van lid 2, sluit de Commissie bij wijze van uitzondering bepaalde derivaten uit van de toepassing van het marktcorrectiemechanisme.
2. De Commissie selecteert de technische details van de uitvoering, alsook de derivaten die verband houden met andere VTP's, die mogelijk van het marktcorrectiemechanisme moeten worden uitgesloten, met name op basis van de volgende criteria:
 - a) beschikbaarheid van informatie over de prijzen van aan andere VTP's gekoppelde derivaten;
 - b) de liquiditeit van de aan andere VTP's gekoppelde derivaten;
 - c) het effect dat de opneming van aan andere VTP's gekoppelde derivaten zou hebben op de gasstromen en de voorzieningszekerheid binnen de EU;
 - d) het effect van de opneming van aan andere VTP's gekoppelde derivaten op de stabiliteit van de financiële markten, rekening houdend met het effect van mogelijke aanvullende marges als onderpand.

Artikel 5d

Evaluatie

De Commissie kan zo nodig een wijziging van deze verordening voorstellen om derivaten die otc worden verhandeld op te nemen in het toepassingsgebied van deze verordening, of om de elementen die overeenkomstig artikel 2, lid 2, in aanmerking worden genomen voor de referentieprijs, te herzien, met name door te overwegen een ander gewicht toe te kennen aan die elementen, de voorwaarden voor de activering van het marktcorrectiemechanisme als bedoeld in artikel 3a, lid 1, punten a) en b), en de dynamische biedlimiet als bedoeld in artikel 3a, lid 1ca. Voordat de Commissie een dergelijk voorstel indient, raadpleegt zij de ECB, de ESMA, het ACER, de Groep coördinatie gas, het ENTSB-G en, indien passend, andere relevante belanghebbenden.

Artikel 5e

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

HOOFDSTUK III - SLOTBEPALINGEN

Artikel 6

Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op 1 februari 2023. Zij is met ingang van dezelfde dag van toepassing voor een periode van één jaar.

Artikel 3a is van toepassing met ingang van 15 februari 2023. Artikel 5b, lid 0a, is retroactief van toepassing met ingang van 1 januari 2023.

3. Deze verordening is niet van toepassing op:
 - a) TTF-derivatencontracten die vóór de inwerkingtreding van deze verordening zijn gesloten;
 - b) het kopen en verkopen van TTF-derivaten om TTF-derivatencontracten die vóór de inwerkingtreding van deze verordening zijn gesloten, te beperken of te verminderen;
 - c) het kopen en verkopen van TTF-derivaten in het kader van een procedure voor wanbetalingsbeheer door een centrale clearingtegenpartij, met inbegrip van otc-transacties die door de gereguleerde markt voor clearingdoeleinden zijn geregistreerd.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Straatsburg,

Voor de Raad

De voorzitter
